Татарстан Республикасы
ЗАКОНЫ

Хәйрия эшчәнлеге турында

Әлеге Закон хәйрия эшчәнлеген хокукый җайга салу нигезләрен урнаштыра, дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан аңа ярдәм итүнең мөмкин булган рәвешләрен билгели, Татарстан Республикасында хәйрия эшчәнлеген киң тарату һәм үстерү максатларында хәйрия оешмаларын төзү һәм аларның эшчәнлеге үзенчәлекләрен билгели.

I бүлек.
Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Хәйрия эшчәнлеге

Әлеге Закон максатлары өчен хәйрия эшчәнлеге дигәндә, гражданнарга яисә юридик затларга мөлкәтне, шул исәптән акчаларны, интеллектуаль милек объектларын риясыз (кире кайтарусыз яки ташламалы шартларда) бирү, риясыз эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү, башкача ярдәм күрсәтү буенча физик һәм юридик затларның ихтыярый эшчәнлеге күздә тотыла.

2 статья. Хәйрия эшчәнлегенең максатлары

Хәйрия эшчәнлеге социаль әһәмиятле бурычларны хәл итү максатларында башкарыла, шул исәптән:

аз керемле гражданнарга, шул исәптән инвалидларга, өлкән яшьтәге затларга, күп балалы гаиләләргә, ата-аналары тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларга, үзләренең физик яисә интеллектуаль үзенчәлекләре яисә башка сәбәпләр аркасында үз ихтыяжларын мөстәкыйль тәэмин итәргә, үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тормышка ашырырга сәләтле булмаган башка затларга социаль ярдәм күрсәтү һәм аларны яклау;

ветераннарның һәм инвалидларның иҗтимагый оешмаларына социаль ярдәм итү;

табигый бәла-казалар һәм һәлакәтләр, социаль, милли, дини конфликтлар нәтиҗәсендә зыян күргәннәргә, репрессия корбаннарына, качакларга һәм мәҗбүри күченүчеләргә ярдәм күрсәтү;

халыклар арасында тынычлыкны, дуслыкны һәм татулыкны ныгытуга ярдәм итү;

җәмгыятьтә гаилә абруен һәм ролен ныгытуга ярдәм күрсәтү;

мәгариф, фән, мәдәният, сәнгать, мәгърифәт өлкәсендәге эшчәнлеккә, шәхеснең рухи үсешенә ярдәм итү;

гражданнарның сәламәтлеген саклау һәм профилактикалау өлкәсендәге эшчәнлеккә, шулай ук сәламәт яшәү рәвешен пропагандалауга, гражданнарның әхлакый-психологик халәтен яхшыртуга ярдәм итү;

физкультура һәм массакүләм спорт өлкәсендәге эшчәнлеккә ярдәм итү;

әйләнә-тирә табигать мохитен саклау;

тарихи, культ, мәдәни әһәмияткә, табигатьне саклау әһәмиятенә ия объектларны, күмү урыннарын саклау һәм тиешенчә тоту, шулай ук

дини объектларны һәм берләшмәләрне төзү, торгызу һәм аларның тиешле эшчәнлеген тәэмин итү;

аналарны, балаларны, аталарны яклауга ярдәм күрсәтү.

Коммерция оешмаларына акча һәм башка матди чаралар җибәрү, бүтән рәвешләрдә ярдәм күрсәтү, шулай ук сәяси фиркаләргә, хәрәкәтләргә, төркемнәргә һәм компанияләргә ярдәм итү хәйрия эшчәнлегенә керми.

3 статья. Хәйрия эшчәнлеген хокукый җайга салу

Хәйрия эшчәнлеген хокукый җайга салу әлеге Закон һәм Татарстан Республикасы территориясендә гамәлдә булган башка закон актлары, шулай ук халыкара шартнамәләр белән гамәлгә ашырыла.

Хәйрия эшчәнлеген җайга салучы, әмма башка норматив-хокукый актлардагы нормалар Татарстан Республикасы территориясендә гамәлдә булган федераль законнарга, халыкара хокукый актларга, Татарстан Республикасы Конституциясенә һәм әлеге Законга каршы килмәскә тиеш.

4 статья. Хәйрия эшчәнлеген гамәлгә ашыру хокукы

Физик һәм юридик затлар хәйрия эшчәнлеген ихтыярыйлык нигезендә, индивидуаль рәвештә яисә берләшеп, хәйрия оешмасы оештырып яки оештырмыйча һәм хәйрия эшчәнлеге максатларын ирекле сайлау нигезендә законнарга таянып, тоткарлыксыз гамәлгә ашырырга хокуклы.

5 статья. Хәйрия эшчәнлегендә катнашучылар

Әлеге Закон максатлары өчен хәйрия эшчәнлегендә катнашучылар дигәндә, хәйрия эшчәнлеген закон нигезендә гамәлгә ашыручы (шул

исәптән гамәлдәге хәйрия оешмасына ярдәм итү яисә янасын оештыру юлы белән) физик һәм юридик затлар, шулай ук мәнфәгатьләре кайгыртылып хәйрия эшчәнлеге гамәлгә ашырылучы физик һәм юридик затлар: хәйриячеләр, ихтыярый ярдәм күрсәтүчеләр, хәйрия алучылар күздә тотыла.

Хәйриячеләр - хәйрия иганәләрен түбәндәге рәвешләрдә гамәлгә ашыручы затлар:

мөлкәтне, шул исәптән акчаларны, кыйммәтле кәгазьләрне һәм интеллектуаль милек объектларын түләүсез яисә өстенлекле ташламалар шартларында милек итеп тапшыру;

теләсә нинди милек хокукы объектларын биләү, алардан файдалану һәм алар белән эш итү хокукларын түләүсез яисә өстенлекле ташламалар шартларында бирү;

иганәчеләр - юридик затлар тарафыннан түләүсез яисә өстенлекле ташламалар шартларында эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү.

Хәйриячеләр үз иганәләренең максатларын һәм алардан файдалану тәртибен билгеләргә хокуклы.

Ихтыярый ярдәм күрсәтүчеләр - хәйрия эшчәнлеген түләүсез хезмәт рәвешендә хәйрия алучы мәнфәгатьләрендә, шул исәптән хәйрия оешмасы мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыручы физик затлар. Хәйрия оешмасы ихтыярый ярдәм күрсәтүчеләрнең бу оешмадагы эшчәнлегенә бәйле чыгымнарын (командировка, транспорт чыгымнарын һәм башкаларны) түли ала.

Хәйрия алучылар - хәйриячеләрдән хәйрия иганәләре алучы, ихтыярый ярдәм күрсәтүчеләрдән ярдәм алучы физик һәм юридик затлар.

6 статья. Хәйрия оешмасы

Хәйрия оешмасы - җәмгыять яисә аның аерым категория гражданнары мәнфәгатьләрендә әлеге Законда каралган максатларны

хәйрия эшчәнлеген башкару юлы белән гамәлгә ашыру өчен төзелгән коммерциячел булмаган оешма ул.

Хәйрия оешмасының керемнәре аның чыгымнарыннан артып киткәндә, артык сумма аның гамәлгә куючылары (әгъзалары) арасында бүленергә тиеш түгел, ул хәйрия оешмасы нинди максатларда төзелгән булса, шул максатларны гамәлгә ашыруга юнәлтелә.

7 статья. Хәйрия оешмаларының рәвешләре

Хәйрия оешмалары җәмәгать оешмалары (берләшмәләре), фондлар рәвешендә һәм хәйрия оешмалары өчен законнарда каралган башка оештыру-хокукый рәвешләрдә төзелә алалар.

8 статья. Хәйрия оешмасын гамәлгә куючылар

Хәйрия оешмасының рәвешенә карап, физик һәм (яисә) юридик затлар аны гамәлгә куючылар була алалар.

Дәүләт хакимияте һәм идарәсе органнары, дәүләт унитар предприятиеләре, дәүләт учреждениеләре, шулай ук җирле үзидарә органнары, әгәр законнарда башкача каралмаган булса, хәйрия оешмасының гамәлгә куючылары була алмыйлар.

9 статья. Хәйрия оешмасын дәүләт теркәвенә алу

Хәйрия оешмасы дәүләт теркәвенә алынган мизгелдән юридик зат хокукына ия була.

Хәйрия оешмасын дәүләт теркәвенә алу законнарда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

10 статья. Хәйрия оешмасын дәүләт теркәвенә алудан баш тарту

Хәйрия оешмасын төзүнең билгеләнгән тәртибен бозу яисә анын гамәлгә кую документларынын законнар таләпләренә туры килмәве аны дәүләт теркәвенә алудан баш тартуга китерә.

Хәйрия оешмасына гражданның яшәү урыны буенча граждан тарафыннан юридик адрес бирелү аркасында, хәйрия оешмасын төзүнен максатка яраксызлыгы аркасында, шулай ук бер үк территориядә ике һәм аннан да күбрәк шундый ук хәйрия оешмасы булу аркасында аны дәүләт теркәвенә алудан баш тарту рөхсәт ителми.

Теркәүче органнын хәйрия оешмасын дәүләт теркәвенә алудан баш тартуы турындагы карарына, шулай ук анының мондый теркәүдән тайпылуына карата суд тәртибендә шикаять белдерелергә мөмкин.

11 статья. Хәйрия эшчәнлегендә катнашучыларга салым ташламалары

Хәйрия эшчәнлегендә катнашучыларга законнар нигезендә салым ташламалары бирелә.

12 статья. Хәйрия оешмасына идарә итү

Хәйрия оешмасына идарә итү хәйрия оешмасы уставында каралган тәртиптә коллегиаль орган тарафыннан башкарыла.

Хәйрия оешмасы уставында каралган тәртиптә төзелүче коллегиаль орган хәйрия оешмасы идарәсенең иң югары органы була.

Хәйрия оешмасынын иң югары идарә органы компетенциясенә түбәндәгеләр керә:

хәйрия оешмасынын уставын үзгәртү;

96

хәйрия оешмасының башкарма органнарын, аның контроль-ревизия органнарын оештыру һәм аларның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

хәйрия программаларын раслау;

хәйрия оешмасының еллык планын, бюджетын һәм аның еллык хисабын раслау;

коммерциячел булмаган оешмалар төзү турында, хуҗалык җәмгыятьләрендә һәм ышанычка нигезләнгән ширкәтләрдә акча кертүче буларак катнашу, филиаллар һәм вәкиллекләр ачу турында карарлар кабул итү;

хәйрия оешмасын (хәйрия фондыннан тыш) үзгәртеп кору яисә бетерү турында карарлар кабул итү.

Хәйрия оешмасының иң югары идарә органы әгъзалары бу органда үз вазыйфаларын түләүсез башкаралар. Хәйрия оешмасының иң югары идарә органы составында аның башкарма органнарыннан бер генә хезмәткәр (хәлиткеч тавыш хокукы белән йә ансыз гына) булырга мөмкин.

Хәйрия оешмасының иң югары идарә органы әгъзалары һәм хәйрия оешмасының урындагы затлары гамәлгә куючысы (катнашучысы) шушы хәйрия оешмасы булган коммерциячел һәм коммерциячел булмаган оешмаларның администрацияләрендә штатлы урынны биләргә хокуклы түгел.

13 статья. Хәйрия оешмасын үзгәртеп кору яисә бетерү

Хәйрия оешмасын үзгәртеп кору яисә бетерү законда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Хәйрия оешмасы хуҗалык ширкәте яисә җәмгыяте итеп үзгәртелә алмый.

Хәйрия оешмасын бетергәндә, аның кредитор таләпләрен канәгатьләндергәннән соң калган мөлкәте уставта каралган тәртиптә

яисә, әгәр хәйрия оешмасының мөлкәтеннән файдалану тәртибе анын уставында каралмаган булса, бетерү комиссиясе карары белән хәйрия максатларында файдаланыла.

14 статья. Хәйрия оешмасынын эшчәнлеге

Хәйрия оешмасы, нинди максатлар өчен төзелгән булса, шул максатларга ирешүгә юнәлдерелгән хәйрия эшчәнлеген әлеге Закон нигезендә гамәлгә ашырырга хокуклы.

Хәйрия оешмасы ресурслар җәлеп итү һәм реализацияләүгә бәйле булмаган эшчәнлек белән шөгыльләнергә хокуклы.

Хәйрия оешмасы, нинди максатлар өчен төзелгән булса, бары тик шул максатларга ирешү өчен генә һәм шул максатларга туры килерлек кенә эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырырга хокуклы.

Хәйрия максатларын тормышка ашыруның матди шартларын булдыру өчен хәйрия оешмасы хуҗалык җәмгыятьләрен гамәлгә куярга хокуклы. Хуҗалык җәмгыятьләрендә хәйрия оешмасынын башка затлар белән бергәләп катнашуы законнар нигезендә рөхсәт ителми.

15 статья. Хәйрия оешмасының филиаллары һәм вәкиллекләре

Хәйрия оешмасы, законнар таләпләрен бозмыйча, үзенең филиалларын төзергә һәм вәкиллекләрен ачарга хокуклы.

Әгәр Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасынын халыкара шартнамәләрендә башкача каралмаган булса, чит дәүләтләр территорияләрендә хәйрия оешмалары тарафыннан филиаллар төзү һәм вәкиллекләр ачу шул дәүләтләрнең законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Филиаллар һәм вәкиллекләр юридик затлар булмыйлар, аларны төзегән хәйрия оешмасынын мөлкәтеннән файдаланалар һәм ул раслаган нигезләмәләргә таянып эш итәләр. Филиалларның һәм

98

вәкиллекләрнең мөлкәте аларның аерым балансында һәм аларны төзегән хәйрия оешмасы балансында исәпкә алына.

Филиалларның һәм вәкиллекләрнең житәкчеләре хәйрия оешмасының иң югары идарә органы тарафыннан билгеләнәләр һәм алар хәйрия оешмасы тарафыннан бирелгән ышанычнамә нигезендә эш итәләр.

Филиаллар һәм вәкиллекләр аларны төзегән хәйрия оешмасы исеменнән эшчәнлек алып баралар. Филиалларның һәм вәкиллекләрнең эшчәнлеге өчен аларны төзегән хәйрия оешмасы җаваплы була.

16 статья. Хәйрия оешмаларының берләшмәләре (ассоциацияләре һәм берлекләре)

Хәйрия оешмалары үзләренең устав максатларын гамәлгә ашыру мөмкинлекләрен киңәйтү өчен шартнамәчел нигездә төзелүче ассоциацияләргә һәм берлекләргә берләшә алалар.

Хәйрия оешмаларының берләшмәләрен (ассоциацияләрен һәм берлекләрен) оештыру һәм аларның эшчәнлеге тәртибе законнар белән билгеләнә.

17 статья. Хәйрия оешмасының мөлкәтен формалаштыру чыганаклары

Хәйрия оешмасының мөлкәтен формалаштыру чыганаклары түбәндәгеләр була:

хәйрия оешмасын гамәлгә куючыларның кертемнәре;

әгъзалардан керүче кертемнәр (әгъзалыкка нигезләнгән хәйрия оешмалары өчен);

гражданнар һәм юридик затлар тарафыннан акчалата яисә натуралата кертелә торган хәйрия иганәләре, шул исәптән максатчыл характердагы иганәләр (хәйрия грантлары);

реализацияләүгә бәйле булмаган гамәлләрдән керемнәр, кыйммәтле кәгазьләрдән керемнәр дә шуна керә;

ресурсларны җәлеп итү эшчәнлегеннән керемнәр (законнар нигезендә хәйриячеләрне һәм ихтыярый ярдәм күрсәтүчеләрне җәлеп итү кампанияләрен уздыру, күнел ачу, мәдәни, спорт гамәлләрен һәм массакүләм башка гамәлләрне оештыру, хәйрия иганәләрен җыю кампанияләрен уздыру, лотереялар һәм аукционнар уздыру да, иганәчеләрдән алынучы мөлкәтне һәм иганәләрне аларның теләкләре белән сату да шунда керә);

законнарда рөхсәт ителгән эшкуарлык эшчәнлегеннән керемнәр;

федераль бюджеттан, Татарстан Республикасының республика бюджетыннан, жирле бюджетлардан һәм бюджеттан тыш фондлардан керемнәр;

хәйрия оешмасы гамәлгә куйган хуҗалык җәмгыятьләре эшчәнлегеннән керемнәр;

ихтыярый иганәчеләр хезмәте;

законда тыелмаган башка чыганаклар.

18 статья. Хәйрия оешмасының мөлкәте

Әгәр законнарда башкача каралмаган булса, биналар, корылмалар, жиһазлар, акча, кыйммәтле кәгазьләр, мәгълүмат ресурслары, интеллектуаль эшчәнлек нәтиҗәләре, башка мөлкәт хәйрия оешмасы милкендә яисә аның бүтән әйбер хокукында булалар.

Хәйрия оешмасы үз милкендәге һәм әйбер хокукындагы мөлкәткә карата законнарга, бу оешманың уставына, хәйрияче теләкләренә каршы килми торган теләсә нинди алыш-биреш гамәлләрен законнар нигезендә кылырга хокуклы.

Хәйрия оешмасының административ-идарә персоналына хезмәт хакы түләү өчен финанс елында үзе тота торган финанс чараларының 20 процентыннан да артыгын кулланырга хокукы юк. Әлеге чикләү хәйрия программаларын гамәлгә ашыруда катнашучы затларның хезмәте өчен түләүгә кагылмый.

Әгәр хәйрияче тарафыннан яисә хәйрия программасында башкача билгеләнмәгән булса, акчалата кергән хәйрия иганәләренең кимендә 80 проценты хәйрия оешмасы тарафыннан бу иганә алынган мизгелдән ел дәвамында хәйрия максатлары өчен кулланылырга тиеш. Әгәр хәйрияче тарафыннан яисә хәйрия программасында башкача билгеләнмәгән булса, натуралата алынган хәйрия иганәләре алар алынган мизгелдән ел дәвамында хәйрия максатларына җибәрелә.

Хәйрия оешмасының мөлкәте (сату, товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр өчен түләү рәвешләрендә һәм башка рәвешләрдә) бу оешманың гамәлгә куючыларына (әгъзаларына) башка затларга караганда файдалырак шартларда тапшырылмый.

Хәйрия оешмасы счетына кергән бюджет акчалары тулысынча аларны бүлгәндә күрсәтелгән хәйрия максатларында файдаланыла.

19 статья. Хәйрия программасы

Хәйрия программасы хәйрия оешмасының иң югары идарә органы тарафыннан расланган һәм бу оешманың тиешле устав максатларына туры килә торган конкрет бурычларын хәл итүгә юнәлдерелгән гамәлләр комплексыннан гыйбарәт.

Хәйрия программасына күздә тотылучы керемнәр һәм планлаштырылучы чыгымнар сметасы (хәйрия программаларын гамәлгә ашыруда катнашучы затларның хезмәте өчен түләүне дә кертеп) керә, анда гамәлгә ашыруның этаплары һәм вакытлары билгеләнә.

101

II бүлек.
Хәйрия эшчәнлеге гарантияләре

<u>20 статья.</u> Дәүләт хакимияте һәм идарәсе органнары, җирле үзидарә органнары тарафыннан хәйрия эшчәнлегенә ярдәм итү

Хәйрия эшчәнлегендә һәр катнашучыга хәйрия эшчәнлеген гамәлгә ашырганда тигез хокукларны яклауны һәм закон белән сакланучы мәнфәгатьләрне яклауны тәэмин итү, шулай ук физик һәм юридик затларның хәйрия эшчәнлеген гамәлгә ашыру хокукларына тоткарлык ясаучы урындагы затларның хокукка каршы гамәлләренә карата суд тәртибендә шикаять белдерү хокукы гарантияләнә.

Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте һәм идарәсе органнары, җирле үзидарә органнары үз компетенцияләре чикләрендә хәйрия эшчәнлегендә катнашучыларга түбәндәге рәвешләрдә ярдәм итә алалар:

а) законда билгеләнгән тәртиптә салым ташламалары һәм башка өстенлекле ташламалар бирү;

б) хәйрия оешмаларын матди-техник тәэмин итү һәм аларга субсидияләр бирү (дәүләт оешмалары һәм җирле үзидарә органнары оешмалары күрсәтә торган хезмәтләр өчен түләүдән, алар мөлкәтеннән файдаланган өчен түләүдән тулысынча яисә өлешчә азат итүне дә кертеп);

в) хәйрия оешмалары эшләгән хәйрия программаларын конкурс нигезендә финанслау;

г) дәүләт органнарының һәм җирле үзидарә органнарының социаль заказларын конкурс нигезендә урнаштыру;

д) законнарда каралган тәртиптә дәүләт мөлкәтен дәүләттән аеру һәм хосусыйлаштыру барышында аны хәйрия оешмаларына милек итеп түләүсез яисә өстенлекле ташлама нигезендә тапшыру.

Законнарда билгеләнгән салым ташламалары һәм башка өстенлекле ташламалар хокукына хәйрия оешмалары дәүләт теркәве узган мизгелдән ия булалар.

Хәйрия эшчәнлегенә ярдәм итү, дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының һәм хәйрия оешмаларының үзара хезмәттәшлеген гамәлгә ашыру максатларында хәйрия эшчәнлегенә ярдәм итү советлары (комитетлары, комиссияләре) төзелергә мөмкин, алар составына дәүләт хакимияте һәм идарәсе органнарының, жирле үзидарә органнарының, хәйрия оешмаларының, ижтимагый оешмаларның вәкилләре, жәмәгать эшлеклеләре керә. Бу советлар (комитетлар, комиссияләр) хәйрия эшчәнлегендә катнашучыларга карата хакими вәкаләтләргә ия була алмыйлар, аларның карарлары рекомендация характерында була.

21 статья. Хәйрия эшчәнлеген тормышка ашыруны тикшереп тору

Хәйрия оешмасы бухгалтерия исәбен һәм хисабын законнарда билгеләнгән тәртиптә алып бара.

Хәйрия оешмалары эшчәнлегенең төзелү максатларына туры килүен тикшереп тору аларны дәүләт теркәвенә алучы органнарга йөкләнә.

Хәйрия оешмасы салым органнарына ел саен үз эшчәнлеге турында хисап бирә, анда түбәндәге мәгълүматлар була:

- хәйрия оешмасының мөлкәтеннән файдалану һәм хәйрия оешмасы акчаларын тоту буенча әлеге Закон таләпләренең үтәлүен раслаучы финанс-хужалык эшчәнлеге турында;
- хәйрия оешмасының иң югары идарә органы персональ составы турында;

- хәйрия оешмасының хәйрия программалары составы һәм эчтәлеге (күрсәтелгән программаларнын исемлеге һәм тасвирламасы) турында;

- хәйрия оешмасы эшчәнлегенен асылы һәм нәтиҗәләре турында;

- салым органнары үткәргән тикшерү нәтиҗәләрендә ачыкланган әлеге Закон таләпләрен бозулар һәм аларны бетерү буенча күрелгән чаралар турында.

Теркәү органына еллык хисап финанс-хуҗалык эшчәнлеге турында салым органнарына бирелүче еллык хисап белән бер үк вакытта бирелә.

Теркәү органы хәйрия оешмаларыннан алынган еллык хисапларның ачыклыгын, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чаралары өчен дә, тәэмин итә.

Хәйрия оешмасы үзенен еллык хисапларынын ачыклыгын, массакүләм мәгълүмат чаралары өчен дә, тәэмин итә.

Хәйрия оешмасы эшчәнлеге турында еллык хисапны һәм мәгълүматны бастырып чыгару өчен тотылган акчалар хәйрия максатларына тотылучы чыгымнар буларак исәпләнәләр.

Хәйрия оешмасы керемнәренен күләмнәре һәм структурасы турында мәгълүматлар, шулай ук анын мөлкәте, анын чыгымнары, хезмәткәрләренен саны, аларнын хезмәтләре өчен түләү һәм ихтыярый ярдәм күрсәтүчеләрне җәлеп итү турындагы мәгълүматлар законнар нигезендә коммерция сере була алмый.

Салым органнары хәйрия оешмаларынын керем чыганакларын, алар алган акчаларнын күләмен һәм салымнарнын түләнүен законнар нигезендә тикшереп торалар.

Хәйрия оешмасына максатчан билгеләнеш белән үз акчаларын күчерүче хәйриячеләр әлеге акчаларнын максатчан файдаланылуы турында аңардан хисап таләп итәргә хокуклы.

22 статья. Хәйрия оешмасының җаваплылыгы

Әлеге Закон бозылган очракларда хәйрия оешмасы законнар нигезендә җаваплы була.

Хәйрия оешмасы үз максатларына, шулай ук әлеге Законга каршы килүче гамәлләр кылган очракта, хәйрия оешмасын теркәгән орган аңа язма рәвештә кисәтү җибәрә ала, кисәтүгә карата хәйрия оешмасы тарафыннан суд тәртибендә шикаять белдерелергә мөмкин.

Хәйрия оешмасы берничә мәртәбә язма рәвештә кисәтелгән очракта, ул законнарда каралган тәртиптә бетерелергә мөмкин.

Әлеге Законның 14 статьясын бозып башкарылган эшкуарлык эшчәнлегеннән хәйрия оешмасы алган барлык акчалар хәйрия оешмасы урнашкан урынның җирле бюджеты кеременә законнарда билгеләнә торган тәртиптә алып бирелә һәм алар хәйрия максатлары өчен тотылырга тиеш.

Хәйрия оешмалары белән хәйрия максатлары өчен акча күчергән гражданнар һәм юридик затлар арасында әлеге акчаларны файдалану турындагы бәхәсләр суд тәртибендә карала.

23 статья. Халыкара хәйрия эшчәнлеген башкару

Хәйрия эшчәнлегендә катнашучылар законнарда, шулай ук Россия Федерациясенен һәм Татарстан Республикасының халыкара шартнамәләрендә билгеләнгән тәртиптә халыкара хәйрия эшчәнлеген башкарырга хокуклы.

Халыкара хәйрия эшчәнлеге халыкара хәйрия проектларында катнашу, халыкара хәйрия оешмалары эшендә катнашу, тиешле хәйрия эшчәнлеге өлкәсендә чит ил партнерлары белән үзара хезмәттәшлек итү юлы белән, шулай ук халыкара практикада кабул ителгән һәм законнарга, халыкара хокук нормаларына һәм принципларына каршы килми торган башка төрле рәвешләрдә башкарыла.

105

Хәйрия оешмасы чит дәүләтләрнең банк учреждениеләрендә законнар нигезендә счетлар ачарга хокуклы.

Хәйрия оешмасы чит ил гражданнарыннан, гражданлыксыз затлардан, шулай ук чит ил оешмаларыннан һәм халыкара оешмалардан хәйрия иганәләре алырга хокуклы.

Күрсәтелгән иганәләрдән файдалану әлеге Законда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

24 статья. Татарстан Республикасы территориясендә чит ил гражданнарының, гражданлыксыз затларның, чит ил оешмаларының һәм халыкара оешмаларның хәйрия эшчәнлеге

Чит ил гражданнары, гражданлыксыз затлар, чит ил оешмалары һәм халыкара оешмалар Татарстан Республикасы территориясендә әлеге Закон нигезендә, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының халыкара шартнамәләре нигезендә хәйрия эшчәнлегендә катнашучылар булырга хокуклы.

25 статья. Әлеге Законны гамәлгә кертү турында

Әлеге Законны басылып чыккан көненнән гамәлгә кертергә.

Әлеге Законның нигезләмәләре ул гамәлгә кергәнче төзелгән хәйрия оешмаларына да кагыла.

Әлеге Закон гамәлгә кергәнче төзелгән хәйрия оешмаларының уставлары әлеге Законга каршы килмәгән өлешендә гамәлдә булалар.

Татарстан Республикасы
Президенты М.Шәймиев

Казан шәһәре,
1999 елның 16 июне
№ 2216